

BÉKÉSCSABA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő 10000 K. félre 4 pengő 5000 K.
negyedévre 2 pengő 25000 K. Egyes szám ára 1000 K

KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP
MEGJELENIK SZERDÁN ÉS SZOMBATON

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Békéscsaba, Andrassy-út 19 (Kultura-könyvkereskedés)
Előfizetések és hirdetések ide küldendők. Telefon: 245

1926 szeptember 18

Szombat

I-ső évfolyam, 7. sz.

Astraea Redux.

Ezerkilencszáztizenkilenc február nyolcadika... A francia miniszterelnökség nagy tanácstermében a kandalló előtt ül a négy „big wig”: Clémenceau, Orlandó, Wilson és Lloyd-George. Az első csak makog angolul, a második a francián és olaszon kívül teremtett emberi nyelvet nem ért, míg az angol s az amerikai — ami természetes is — nem méltóztatnak más idiómán beszélni, hanem hacsak angolul. A vita mind hosszabbra nyulik, míg nem Clémenceau felugrik s handabandá: va, rikácsolva így beszél:

„Uraim, a háboru célja — ám beszéljenek, amit akarnak — egy volt, csak egy lehetett: Németország szétzúzása. Értsék meg: szétzúzása. Az a tény hogy Németországot levertük, önmagában véve nem jelent semmit. Megint feltámadhat és újból rántámadhat. Nekem, mint fiatal embernek megérnem adatott, hogy lássam a szedáni bukást, a poraiból megélemedett szent birodalom győzelmét felettünk és átélnem adatott, hogy csikorgó foggal, szemlélem negyvennégy keserves éven át, mint lesz nagyobb, és nagyobb az átkozott boche. Ezer éven át rettegtünk tőlük és viaskodtunk velük. A szerencse majd tölem majd hozzád állott. Sous la menace d' Alle magne, ez volt a sorsunk. Ezernyolcszázhetvenben negyvenmillió főnyi német igazta le Franciaországot és most hatvanhét millió ember van összezúfolva ugyanazon a területen, hatvanhétmillió hun, akik csak azt fogják lesni, hogy első alkalommal véres bosszut álljanak. En, mint negyedik Henrik, Richelieu, Mazarin, XIV. Lajos Choiseul, Danton, Napoleon utódja, én mint az évezredes francia politikai hagyomány jelenlegi letéteményese, én a francia köztársaság egyik alapítója folytatója s megszeméyesítője, én a convent egyenes leszármazottja, én tudom és érzem a jelenlevők közül egyedül, mit szenvedtünk a multban és mit szenvedhetünk a jövőben ettől a hordától. Nem térhetek nyugóra, ha most, amikor az ősi ellenséggel végkép leszámolhatok, nem állok bosszut a multért és nem biztosítom a jövőt. Németországnak pusztulnia kell egyszer s — mindekorra. Vaevictis, mondotta egyik gall ösöm, és ezt az elvet vallom és követem én is. Önök, angol szászok, képmutatók és hazugok; én nyiltan kimondom, amit gondolok, sőt néha azt is, amit óhajtok. Voila toute la différence.”

Igy beszélhetett Hoover szerint a győzelem apja. S azóta hét keserves esztendő telt el. Hét év: nagy idő egy emberöltőből, az örökkévalóság homokóráján egy porszem. És ime a különbség.

Németország a békekötés által elvesztette legfontosabb vegyiparait amelyek a francia határ mentén, a Vogézek és a Rajna vonalán létesültek; a káliumsó monopóliuma Amerikára szállt; a fogyasztó piac módfelett összeszűkült; a világ leg hatalmasabb vegyipara az ebek harmincadjára került. Ez volt ezerkilencszázhuszban. Ma: Németország kémiai gyárainak és intézeteinek száma tizenötezerre rug, vagyis jóval nagyobb mint a háboru előtt; amellet az egész vegyi ipar egyetlenegy trösztköré csoportosul (2400. millió aranyárka alaptékével), ami lehetővé teszi az egyöntetű irányítást, megakadályozza a tevékenység céltalan szétforgácsolását, kiküszöböli a szabadverseny hátrányait. Ez a legnagyobb tröszt, mit a világ látott; Nagyobb a Standard oil company-nél, nagyobb a Vacuum oil company-nél, és ez a tröszt mint faltörökös, ellenállhatatlan erővel egyengeti utját a többi iparágaknak a világpiac fellejvára,

a kizárólagos monopólium élvezet felé.

Amikor, a nagy összeomlás után, Ballin föbelötte magát, a német kereskedelmi hajóhad kevesebb volt a semminél. Két teljes esztendőn át nem szelte germán hajó a világóceánt és most a német kereskedelmi hajók tonnatartalma a negyedik, a világon s a legjobb uton van arra felé, hogy Amerika és Anglia után a harmadik legyen. A „Hapag” legutóbb kibocsátott részvényeit a Newyorki tőzsdén nemcsak hogy tuljegyezték, hanem 50 százalékkal parin felül szétkapkodták. German shipping is over all! jelentette ki csak nemrégiben, Harriman, aki igazán nem vádolható meg elfogultsággal a németekkel szemben. Ha így folytatódik, megkérjük, hogy megismétlődik a boxer lázadás alkalmával elhangzott angol parancs és dicséret: Németek legelőre, Germans to the front!

Vae victis? A világtörténelem néha fura viszhangot ad! Vae victoribus!

Vass József népjóléti miniszter Békéscsabán keresztül Vésztőre utazik.

Megtekinti az árvízsjuttotta területek újraépítését.

Az elmúlt vasárnap Mayer János földmivelésügyi miniszter volt Békéscsaba város vendége. Most újabb miniszterlátogatásról értesülünk. Ez a látogatás tulajdonképen nem Békéscsabának szól, hanem Vésztőnek és az árvízsjuttotta területnek, amelyet most

Vass József népjóléti miniszter látogat meg, hogy meggyőződjék arról, vajjon a pusztulás helyén az újraépítés munkája befejezést nyert-e?

A népjóléti miniszter a jövő hét végén érkezik valószínű az esti gyorsvonattal Békéscsabára, ahonnan autón Gyulára megy s ott másnap a gyulavári árvízkatasztrófa helyét tekinti meg, majd még aznap Vésztőre utazik s ott nézi meg az építkezéseket, amelyek immár a teljes befejezés előtt állanak.

Másik verzió szerint Vass József népjóléti miniszter vésztői látogatása össze fog esni azzal a nagyszabású avatőünnepellyel, amikor a Vésztő melletti új telepet

avatják fel és neverik el Kovacsics falvának hálából a kormánybiztos főispánunk hatalmas, önfeláldozó és emberfeletti munkájáért, amelyet az árvíz-károsultak érdekében tett.

Ez az ünnepély nagynak és impozánsnak ígérkezik már csak azért is, mert a hála, a szeretet és tisztelet közvetlen megnyilvánulása lesz. Ezen az ünnepségen részt fog venni az egész sárrét népe, intelligenciája, a vármegye járásainak közsegeinek küldöttsége és az egész vármegye tisztviselőkara is.

Ugy „Kovacsics-falva” ünnepélyes felavatásának programját, valamint Vass József népjóléti miniszter érkezésének pontos dátumát annak idején közölni fogjuk, mert a népjóléti miniszter bár az árvízsjuttotta területek megszemlélését tervbe vette, az utazása napjáról még nem döntött.

Békéscsabán október 3-án megkezdí működését a bejelentőhivatal.

Békéscsabán 1926. október hó 3-án déli 12 órakor megkezdí működését a rendőrkapitányság egy új szerve: a bejelentőhivatal. Egy rendkívül fontos és már régen szükséges új intézménnyel lesz gazdagabb városunk, amely nemcsak rendészeti szempontból felette fontos, hanem a közönség rég óhajtott szükségleteit is kielégíti s maga a város közönsége is csakhamar meg fog győződni ez új szerv rendkívüli nagy fontosságáról.

A bejelentőhivatal berendezése teljesen elkészült. Ugy a berendezéssel, mint a hivatal megszervezésénél a budapesti rendőrkapitányságon működő bejelentőhivatalt veték mintául, így a békéscsabai bejelentőhivatal a legtekélyesebb lesz.

Jánossy Gyula rendőrfőtanácsos, a csabai rendőrkapitányság vezetője a bejelentőhivatal működését, a bejelentési lapok kitöltéséről szóló eljárást, az összeírást hirdetmény utján fogja Békéscsaba rendezett tanácsu város közönségének tudomásul hozni. Ez a hirdetmény mint értesülünk, a napokban már megjelenik és kifüggesztése is minden forgalmasabb helyen meg fog történni.

A hirdetmény szerint a bejelentőlapokat mindenki köteles kitölteni és az értük jött rendőrnek, vagy városi kézbesítőnek átadni. Ezzel az összegyűjtéssel kapcsolatosan fogják a rendőrök elkészíteni a háznál nyilvántartási lapokat.

A hirdetmény a bejelentéseknél különbséget tesz bel- és külterület között.

A belterületen a be- illetve kijelentésnek legkésőbb 24 óra eltelével meg kell történnie, míg a külterületen a be- illetve kijelentési idő 14 nap.

Az, aki a város belső területén lakik, illetve akinek a város belső területén van bejelentett lakása, ha akár munkakeresés miatt külterületre távozik, vagy külterületen fekvő tanyájára megy ki hosszabb, 14 napon tul terjedő időre, ott bejelentőt kiállítani nem köteles, mert hiszen a belterületen van nyilvántartva. A tanyákon csak az állandóan kintlakók után kell a bejelentőlapokat kiállítani.

Október hó 3-ig a bejelentőhivatalban lázasan folynak az előmunkálatok és előkészületek.

Az új hivatal vezetésével Jánossy Gyula rendőrfőtanácsos a kapitányság vezetője — mint értesülünk — dr. Pap Zsigmond rendőrfogalmazót fogja megbizni, aki a bejelentőhivatal tanulmányozása céljából hosszabb időt töltött Budapesten.

A vármegyei kiállítás kitüntettjei.

A lezajlott békéscsabai kiállítás és árumintavásár után a díjak kiosztásánál bizonyos zavarok támadtak. Sőt hírlapi cikkek is íródtak a kitüntetések miatt és hírlapi polemia támadt. Mi annak idején — mert a zsüri a hivatalos értesítés kiadásával késlekedett — sorra jártuk a kiállítás összes helyiségeit, egész területét és a lehetőség szerint gondosan összeirtuk a kitüntetéseket.

Egyik lapársunk ezt a cikkünket tartja a kiállítási díjak kiosztása körül tapasztalt zavarok okának. Ez pedig annak semmi oka sem lehet. Inkább az olyan cikkek okoztak zavart, amelyek megíródtak, nagy és magas kitüntetéseket hirdettek s végül a kisebb kitüntetés nyilvánosságára hozatalával most kellemetlenül érezhetik magukat.

A kiállítás kitüntettjeiről most a következő hivatalos névsort közöljük:

Miniszteri oklevéllel lett kitüntetve: Leelösy Albert asztalos, Klein Vilmos műlakatos, Nyilas András cipész, Cseke Mihály szabó, Kaucil és Bielik kárpitos, Fischer Imre könyvkötő, Werner Testv. köipar, Gyulai István hentes, (Gyula), Durai Pál csizmadia, Staszanka Elek szíjgyártó, „Hubertusz” rt., Babinszki János esztergályos, Szikszai Sándor (Békés) Gyémánt Sándorné női kalapkészítő, Martincsek Mátyás szücs, Kulpin Jakab divatárkereskedő, Békéscsabai Vegyipari rt., Békési Kosárfonó szövetkezet, Hoffmann György (Mezőberény) Zlehovszki János kocsigyártó.

Kamarai diszoklevéllel kitüntetve: Majerhoffer István cipész, Zsiros Pál szabó, Rattaj Zsófia nőiszabó, Spitzer Irén kézimunka, „Unió” rt., Farkas István kötélgyártó, Fekete István sütő, Klinghammer István kalapos, Lipták János kalapos, Sztaricskai Ferenc kékléző, Boskó Lajos cipész, Irny és Öllár szabók, Abraham Testv. fényk., Reich Vilmos paplanos, Oskovits Testvérek kalapos, Matulai Ferenc szücs, Suhajda András kocsigyártó, Kocsiha János, Debreceni István asztalosok, Keller József, Szemenkár György könyvkötő, Timkó János csizmadia, Gráczik András fazekas, „Merkur” rt., „Rokka” rt., Martincsek Mátyás timár, Tevan-könyvkiadó, „Gólya” divatárkereskedő, Arvai Jenő divatárkereskedő, Péli Mihály üveggereskedő, Réthy Béla vegyíciók, Vitaszek Ernő villanyserelő, Pallér István sütő.

Kiállítási aranyéremmel kitüntetve: Maurer Lajos (Gyula), Martincsek Károly, Dénes Antal asztalosok, Sajben Pál, Dénes Bálint lakatosok, Klein Mór, Román Mihály cipészek, Kovács Pál, Kollár János szabók, Dobó Cecília, Boross Mártonné, „Elite”-füzőszalon, gróf Almásy Denise, Gálík János, „Globus” rt., Schanzer Sámuel paplanos, Kovács László csizmadia, Weissenbeck Dénes fazekas, Csabai Göztéglagyár Rt., Bagi és Hrdlicska mázoló, Adamik János kötélgy., Bay Béla (Békés), Szóts József (Békés), Békéscsabai Vegyipari Rt., Gráb cukrászda, Kalina Imre kefékötő, Martincsek Károly és Pál (Gyula), Pongrácz András szücs, Fehér Károlyné háziszövő, „Zenith” rt. (Kondoros), Csuri Ferenc (Szeged), Békéscsabai Kisgazdák Szövetkezte, Róna Károly fényképész, Szabó Károly (Gyoma), Zlehovszki János, Suhajda András, Vlcskó Lajos, Zlehovszki György és Fiai kocsigyártók, Poszt Ferenc, özv. Balogh Gáborné (Békés), Ma-

tusik András és Kállai Mátyás, Subasicz Károly fényező, Makra Gábor (Békés), Moldoványi István szíjgyártó, Uhrin Ádám gyógyiparkokért, Kis Kondor János kályhás.

Kiállítási ezüstéremmel kitüntetve: Havran Lajos, Tokár Mihály asztalosok, Szabó Károly gépl., Várhegyi Pál vasöntő, Uhrin Ádám kovács, Dorn József géplak., Marosi Ádám nőiszabó, Somogyi Imre papucsos, Kaczkó Mátyás uriszabó, Kéri Mária kézimunka, Apjári János hentes, Lestyán Dániel mázoló, Pfaff István szíjgyártó, Lipták János kovács, Weisz Ede esztergályos, Buhala Sándor kádár, Popp cukrászda, Zlehovszky György és Fiai, Valentinyi András, Zlehovszky József kocsigyártók, ifj. Lázár Pál kovács, Szász Gábor kocsigyártó (Békés), Timkó András csizmadia.

Kiállítási bronzéremmel kitüntetve: Kvorca Mihály szobrász, Kurunci Péter asztalos, Áchim György szabó, Geschmei-könyvkereskedés, Hircsovinyi György csizmadia.

Kiállítási diszoklevéllel kitüntetve: Özv. Gál Gyulané (Békés), Zsoldos János (Szeged), Bozsik Kálmán műfazekas (Kunszentmárton), Hódmezővásárhelyi Majolika és Agyagipar-telep, Debreceni Gözfűrés és Faárugyár, Hutter Vegetálművek Rt., Békéscsabai Szeszlovó Szövetkezet, Egyesült Kereskedelmi és Irgépgép Rt. (Szeged), Szegedi Hús- és Váspénztár Rt. szappangyára, Iczkovics-géparúház, Ganz-Danubius Rt. (Budapest), Hoffherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth-gépgyár, Róna Gusztáv, „National” regisztráló pénztárak terjesztési vállalata (Budapest) „Motor” Rt., Király Károly kalapos (Békés), Arnoth és Izsák ruhakereskedők, Szász Gábor szücs (Békés), Ellmann Adolf uriszabó, Makai Ferenc cipész, Rataj Testvérek, Németh Árpád szabók, Orvos Endre szobafestő, Andó Dóra, Forray Forró Vincéné, Melcer Erzsébet, Botyánszki Mihályné, Thiesz Cöre, Kvasz Zsófia kézimunka.

Kiállítási elismerő oklevéllel kitüntetve: Osgyan Pál gépkerek., Vörös László, Popovics Pál kádár, Kőcze Pál cipész, Pataky Ferenc vendéglős, Rákóczy Nelli, Sántha Mária, Zahorán Pálné, Laczó Mártonné.

Kiállítási oklevéllel kitüntetve: Fischer és Fischer, Steiner Mór keresk., Horn Lajos rendező, Andó Mihály cipész, dr. Gyöngyösi János könyv- és papírkerekedő, Maczák Pál festményekért, Hirsch Sándor, Ev. egyh. könyvkereskedés, Corvina-nyomda.

Kereskedők:

Arany oklevéllel lettek kitüntetve: Weiszbrunn Zsigmond, Adam-árúház, Tescher Imre, Hauer Fülöp, Wénich Lajos, Faragó Sándor.

Ezüst oklevéllel lettek kitüntetve: Deutsch Erzsébet, Ginszler Ernő, Schlesinger József, Engel Miksa, Leipniker Sándor.

Ezzel a kiállításról szóló tudósításainkat le is zárjuk.

— **A vidéki ipartestületek országos értekezlete.** A vidéki ipartestületek körében mozgalom indult meg egy országos értekezlet összehívására, amelyen az iparosok kívánásainak a megvalósítását akarják megtárgyalni. Különösen az ipartestületi reform, az építőipari törvény életbeléptetése, a betegséglégyező pénztárak ügye, az iparos érdekek képviselése, a kedvezményes állami kölcsönök fogják adni az értekezlet tárgyalási anyagát.

A nagyvilág postaforgalma.

A világ postaforgalmának szempontjából a legelső helyen áll az Egyesült Államok, amelynek postája átlag hatmilliárd levelet juttat a rendeltetési helyére évenként. Az Egyesült Államok után Anglia következik, amely három és félmilliárd levelet továbbít, majd Németország egy egész és nyolctized milliárd levéllel. Egy milliárdon felüli levélforgalma ezeken az államokon kívül már csak Angol-Indiának és Franciaországnak van. A kis népességi arányszámhoz viszonyítva Argentínának van bámulatosan nagy postaforgalma, mert ez az ország több, mint nyolcszázötvenmilliónyi levélforgalmat tud feimutatni évenként. Érdekes, hogy Danzig városának belső levélforgalma éppen olyan nagy, mint egész Litvániáé: mintegy tizenkétmillió.

Egész más képet mutat a levelezőlap forgalom az egyes államokban. Az amerikai Egyesült Államok ezen a téren is vezet, de közvetlen utána már Japán következik kétezerkét-százötvenmillió levelezőlap évi továbbításával. Harmadik helyen már nem áll méltó forgalommal dicsekvő ország, mert Németországnak, már csak nyolcszázmillió, Angliának négyszázötvenmillió, Olaszországnak százhatvanmillió a levelezőlap-forgalma. A többi országok a belső forgalom szempontjából mind a százmillió alatt vannak.

Harmadik meglepetést — és ezt mindig a belső forgalomra értjük — a nyomtatványok forgalma okozza. Mi sem természetesebb, minthogy itt is Amerika vezet, de itt már Franciaország nyomul melléje hárommilliárdnyi nyomtatvány továbbításával. Anglia ezen a téren alig éri el a kétmilliárdot és egymilliárdot mutat fel Németország és Olaszország. Nagyon érdekes Abesszínia kimutatása is, amelynek postahivatala szintén a világ postahivatalainak szövetségéhez tartozik és így ott is statisztikákat készítenek. Levélforgalma nem haladta meg a száztizenötet és a többi könnyű postaküldemények közül egy egész év folyamán csak háromszázötven levelezőlapot és százhuszonöt nyomtatványt küldtek szét.

Az üzleti papírküldemények ismét más képet mutatnak. Itt a vezető Egyesült Államok után Spanyolország nyomul fel a második helyre. Az áruminták az egyetlenek, ahol Franciaország kizorítja az első helyről az amerikai Uniót, ötvenkétmillió ilyen postaküldeménnyel.

Érdekes fényt vet természetesen az egyes államok postaforgalmára a levélbélyeg eladásából származó bevétel is. Amerika évenként átlag egymilliárd dollár értékű levélbélyeg ad el. Németország 50 millió dollár, Anglia azonban csak 300 millió dollár értékűt.

Megszökött fegyenc garázdálkodása a vármegyében.

Pár nappal ezelőtt az Előre-pályán két férfit és két nőt igazoltatott a rendőrszem. Minthogy igazolni magukat nem tudták elő akarta állítani. A két nő és az egyik férfi — aki szintén rovott multu — követték a rendőrt, de a másik férfi egy vigyázatlan pillanatban elmene-kült, keresztül ugrotta a palánkot és nyomtalanul eltűnt a sötét éjszakában.

A rendőrség bűnügyi osztálya megállapította azt, hogy a megugró egyén *Holecska Béla* szolnoki születésű malommunkás, akit a törvényszék hosszabb szabadságvesztésre ítelt s aki büntetése kitöltése közben *szökött meg a hecskeméti fogházból s akit e miatt országszerte köröznek.*

Tegnap a gyulai rendőrkapitányság értesítette a békéscsabai rendőrkapitányságot, hogy ott fényes nappal egy ismeretlen egyén behatolt egy házba, ahonnan az összes ruhaneműt és ágyneműt ellopta. A lopott holmit egy bérkocsinál helyezte el, ahol át is öltözködött és aki megadta a tolvaj személyleírását is.

A személyleírás vétele után a csabai rendőrség azonnal értesítette Gyulát, hogy a *telles Holecska Béla*, aki Békéscsabáról megszököve Gyulára menekült s ott, hogy pénzt szerezhesen és hogy átöltözködhessék: régi mesterségét újból megkezdte és betört.

Holecskát most már nemcsak szűcs miatt, de a gyulai betörés miatt is körözik. Különös ismertető jele, hogy jobb arcán a fülétől a szájáig egy vágásból származó seb forradása látszik.

Előfizetési felhívás!

Élénk feltűnést keltettek az újságolvasóközönség körében azok a kedvezmények, melyeket lapunk nyújt előfizetőinek, ami érthető is, mert vidéki lap még ennyi kedvezményt nem nyújtott előfizetőinek, mint a „Békéscsaba”.

Aki már most előfizet a „Békéscsabára”, annak *október 1-ig ingyen küldjük a lapot*, az előfizetés idejét csak október elsejétől számítjuk.

További kedvezményünk az *ingyen kölcsönkönyvtár*, melyet kiadóhivatalunk kizárólag erre a célra létesített s melyet *minden előfizetőh teljesen ingyen használhat*, mindössze csekély övadékot kell befizetnie, melyet az előfizetés esetleges megszüntetésével természetesen visszakap.

Lapunk minden számában egy 1000 koronáról szóló szelvényt helyezünk el, melyek beváltásával az előfizetésre kiadott pénz is teljes értékben visszatérül.

Tehát amellet, hogy ingyen kölcsönkönyvtárt használhat, a „Békéscsaba” is ingyen olvashatja.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

Egész évre 8 pengő = 100000 K
Félévre 4 pengő = 50000 „
Negyedévre 2 pengő = 25000 „

Az előfizetéseket a kiadóhivatal veszi fel Békéscsaba, Andrassy-út 19. sz. (Kulturakönyvkereskedés.)

»Békéscsaba« szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „BÉKÉSCSABA” szelvénye
1000 koronáról.

Ezen szelvényt a lapunkban közölt helyeken a vásárolt cikkek árának **tíz százalékáig** készpénz helyett elfogadják.

HIREK.

— **Időprognózis.** Tulnyomóan száraz, derült és éjjel hűvös idő várható.

— **Tanácsülés.** Békéscsaba rendezett tanácsu város vezetősége szeptember hó 16-án tartotta meg szokásos tanácsülését, amely alkalommal **iparigazolványt nyertek:** Podsztrélen Gizella nőiszabó, Elekes Gyuláné nőiszabó, Rác János szabó, Weisz István szőnyegszövő, Wimmer Béla autó- és motorszerelő, Fabulya Pál kőműves, Hauer Fülöp és Kádár László textilszövő, Lampel János szatócs, Mazan János baromfi és tojáskereskedő, Stricz Mihály szücs.

Helyhatósági engedélyt kapott Horváth Lajos, lakhatási engedélyt pedig Tóth Pál. **Vasárnapi nyitvatartási engedélyt szereztek:** Heinrich Mór, Grünwald Mór. A tanács elutasította a piaci árusok régi helyeik iránti kérelmét, ugyiszintén Fekete Istvánnak munkaidő meghosszabbítása iránti kérelmét is. A tanács elutasította a textil munkások kérelmét, akik a Széchenyi-ligetben népünnepélyt akartak tartani, míg ugyanerre a célra a ligetet az önkéntes mentőegyesületnek a rendelkezésére bocsátotta. **Építési engedélyt kaptak:** Durkó Pál, Kliment János, Magyar Államvasút, Krajcsovits Endre, Králik György, Szarvas János, Békéscsabai Kisgazdák Szövetkezete, Fabulya János, Ehleider Jenő, Sudár András, Sajben Pál, Kerek András, özv. Kovács Jánosné, Leelősy Albert, Lipták G. Pál. **Telekeldarabolásukhoz hozzájárult a tanács a következőknél:** Hrabovszki András, Adamik Ádám, Bodnár János, Resetar Mihály, Kocinky János békéscsabai lakosoknál. **Házlebontási engedélyt kaptak:** Diószegi Mihály, Hill Lajosné, Zsilinszky Pál és Valyuch András. Ezután több kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után a tanácsülés véget ért.

Hiányzó tankönyvekért küldöncöt küld a „Kultura” könyvkereskedés (Andrássy-ut 19.) Budapestre. Akinnek még tankönyve hiányzik itt rendelje meg még ma és hétfőn megkapja.

— **Esküvő.** Osváth András kir. bírósági tisztviselő, Békéscsaba és R. Nagy Anna Békés, f. hó 18-án délután 4 órakor tartják esküvőjüket Békésen, a református templomban.

— **Az első kisgazdaképző földművelési iskola.** A földművelési miniszternek már régebbi idő óta szándéka a gazdaképzés céljait szolgáló alsófokú intézeteknek a felállítására. Az első ilyen gazdaszakképző **Berettyóújfalun fogják felállítani**, ahol az iskola céljaira a község telket ajánlott fel. Az építést már a legközelebb megkezdik, úgy, hogy tavaszra az előadásokat is megtartathatják.

— **A válaszos és zárt levelezőlapokat újra forgalomba hozza a posta.** A békebeli zárt és válaszos levelezőlapokat a posta — hír szerint — újra forgalomba szándékozik hozni. A válaszos levelezőlapok 16 fillér értékkel lesznek el látva. Mind a kétféle levelezőlap a külföldi forgalomban is felhasználható, azonban ilyen esetekben a díjszabás szerinti bélyegjegyeket külön fel kell ragasztani.

— **Szüreti multság.** A békéscsabai textilipari munkások és munkásnők szept. hó 26-án délután 1 órai kezdettel szüreti multságot rendeznek a Széchenyi-ligetben. A befolyt tiszta jövedelmet részben a

szegény iskolás gyermekek felruházására, részben pedig saját könyvtárak javára fordítják.

— **Lövőház-utca helyett Honvéd-utca.** A Lövőház-utcai lakosok beadvánnyal fordultak a városhoz, hogy a Lövőház-utca nevét Honvéd-utcára változtassák. Kérelmüket azzal indokolják, hogy az utca nevét a közel fekvő katonai lőtérrel nyerte, de az új elnevezéssel a honvédség iránti szeretet és tisztelet jutna kifejezésre, a katonai vonatkozás is megmaradna s az új elnevezés nem volna tárgyiról vonatkozású mint, a régi.

— **Országos vásár Mezőkovácsházán** október 3-án lesz megtartva, vézmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

— **Levente bál.** A békéscsabai Levente Egyesület 19-én, délután fél 3 órakor a Csabai Atlétikai Klub pályáján tartandó sportverseny lezajlása után este 9 órai kezdettel a széchenyi liget pavillonjában sportbált rendez.

— **Tenyészmének felülvizsgálása.** A fedeztetési állomások helyének és a köztenyésztésre szánt apaállatok megvizsgálási határidejének megállapítására hivatott bizottság a következő községeket jelölte ki fedeztetési állomásul: Békés 7, Békéscsaba 7, Szentandrás 2, Gyula 6, Kondoros 3, Körösladányban 2, Köröstarcsán 2, Mezőberényben 5, Orosházán 11, Ócsodón 4, Szarvason 15, Ujkigyóson 2 és Vésztőn 3 állami ménnel. A köztenyésztésre szánt ménnek felülvizsgálását a következő sorrendben tartják meg: Október 4 Békés, október 5 Mezőberény, október 6 Gyula, október 7 Szeghalom, október 8 Gyoma, október 9, Orosháza, október 11 Szarvas és október 12 Békéscsaba.

— **Gazdag cirkusz** előadásai iránt napról-napra nő a békéscsabai közönség érdeklődése. A cirkusz a látogatást méltán megérdemli, mert olyan gazdag, szép és változatos műsora van, hogy az előadás akár melyik világvárosban is megállná a helyét. A szereplő artisták elsőrendűek, a bohócok, augusztok jók s a lovas számok is szépek, érdekesek. A közönség figyelmébe ajánljuk a cirkusz előadásait.

— **A Békéscsaba-Erszébeli helyi Iparos Olvasókör** okt. 2-án könyvtára javára zártkörű táncmultságot rendez a Resica-féle vendéglőben.

— **Munkástoborzás.** Sztojka György csabai lakos munkástoborzási engedélyt kapott Békéscsaba területén, hogy özv. gróf Nádasy Tamásné vezetései uradalma részére (Szolnokmegye) 60 munkást felfogadhasson.

— **Ki fogja a katonák kenyerét sütni?** A békéscsabai 10-ik gyalog ezred részére szükséges kenyérmennyiség szállítására pályázatot hirdetnek. A pályázati feltételek szept. 25-ig a városházán megtekinthetők.

— **Elsülyedt tengerei hajó.** Az Ellemia olasz személyszállító gőzös tegnap hajnalban, a La-Manche csatornánál dühöngő vihar következtében összeütközött az Induna nevű angol hajóval. Az olasz gőzös súlyosan megsérült, azonban ennek dacára folytatta útját London felé. Néhány mérfölddel az angol part előtt elsülyedt, de a segítségére siető hajók legénységének önfeláldozó munkája folytán emberéletben nem esett kár.

— **Az olasz-román barátsági szerződés.** A bukaresti lapok legnagyobb része elégedetlen a román-olasz barátsági szerződéssel egyrészt azért, mert **Olaszország a román**

határ integritására semmi komoly kötelezettséget nem vállalt magára, másrészt pedig azért mert Avarescu min. elnök a szerződést megkötötte.

— **Egyetemi tanárok Ádám professor ellen.** Az egyetem tanári kara ma megjelent Klebelsberg Kuno kultuszminiszter előtt és tiltakozott Ádám professor kinvezése ellen.

— **Vesztett számár a sarkadi kendergyárban.** Sarkadról jelenti tudósítónk: a sarkadi kendergyár egyik számárát pár nappal ezelőtt

megmarta egy kóbor kutya. Most a megmarrt számaron kitért a veszteség. A számarat le akarták fogni. Eközben három embert harapott meg, akiket gyógykezelés végett fel szállítottak Budapestre, a Pasteur intézetbe.

— **Kivégzett tábornok.** A Wolf tudósító iroda jelenti Newyorkból: A nicaraguai elnök parancsára Valenzo tábornokot a veracruzai haderők parancsnokát hazaárulás miatt kivégezték.

KÖZGAZDASÁGI FIGYELŐ

Terményárak 1926 szept. 15-től szept. 17-ig.

A budapesti Áru- és Értéktőzsde hiv. jegyzései 1000 koronában.

Termény	Minőség	1926 szeptember hó			A szept. 17-iki tőzsdeforgalomban előfordult kétések: (Az árak 1000 koronában budapesti paritásban értendők. Ellenkező paritás (-)ben)
		15-en	16-án	17-én	
B u z a	tiszavidéki				Buza 300 q 77-es 362,5 fel-sőtészti, 300 q 74-es 340 fel-hémegeyei, 150 q 77-es 355 fel-hémegeyei, 150 q 77-es 357,5 pesmegeyei, 300 q 75-252,5.
	75-ös	347,5—352,5	347,5—352,5	350—355	
	76-os	352,5—355	352,5—355	355—357,5	
	77-es	357,5—360	357,5—360	360—362,5	
	78-as	360—362,5	360—362,5	362,5—365	
	79-es	362,5—365	362,5—365	365—367,5	
Rozs		250—252,5	250—252,5	252,5—255	
Á r p a	takarm	210—215	210—215	210—215	
	sör	270—300	270—300	270—300	
Z a b	l. m.	205—210	205—210	205—210	
	közép	190—195	190—195	190—195	
Tengeri		260—265	262,5—267,5	257,5—260	
Repce		540—560	540—560	540—560	
Korpa		157,5—162,5	157,5—162,5	157,5—162,5	

Békéscsabai terményárak 1926 szept. 15-től szept. 17-ig.

A békéscsabai malmok és terménykereskedők egyesített jelentése alapján, métermázsánként 1000 koronában.				
Buza	335—350	335—340	335—340	Irányzat lanyha
Rozs	180—190	180—190	180—190	
Árpa	185—200	185—195	185—195	
Zab	150—160	150—160	150—160	
Tengeri	225—230	220—230	220—230	
Repce	450—500	450—500	450—500	
Korpa	160—162,5	160—162,5	160—162,5	

Valuták

1926 szeptember 17-én.

Belga frank	1915—1915
Angol font	345725—347725
Leva	515—522
Dollár	71000—71300
Francia frank	1995—2075
Márka	16975—17035
Lira	2545—2625
Osztrák korona	10044—10084
Dán korona	18940—19000
Lei	370—386
Sokol	2110—2120
Svájci frank	13795—13845
Dinár	1256—1266
Norvég korona	15625—15675
Lengyel zloti	7825—8125
Hollandi forint	28560—28710
Svéd korona	19070—19130

Devisák

1926 szeptember 17-én.

Amsterdam	28585—28685
Bukarest	372—384
Kopenhága	18940—19000
Oszlo	15625—15675
London	346225—347225
Berlin	16985—17035
Olaszország	2555—2615
Páris	1985—2045
Prága	2111,75—2118,75
Stockholm	19070—19130
Svájc	13796—13836
Bécs	10054—10084
Szofia	516—522
Belgrád	1260—1266
Newyork	71320—71520
Varsó	7825—8125
Brüsszel	1925—1985

Zürichi zárlat 1926 szept. 17-én:

Páris 1455, London 2512, New-York 517,5, Brüsszel 1420, Milanó 1872,5, Amsterdam 207,40, Berlin 123,20, Wien 73, Szófia 375, Prága 1532,5, Varsó 58, Budapest 72,5, Belgrád 915, Bukarest 270.

Baromfiárak Békéscsabán

1926 szept. 17-én

Csirke	25—26000 kilója
Tyuk	22—23000 "
Kacsa sovány	16000 "
Kacsa kövér	18000 "
Liba kövér	18000 "
Tojás	1200 darbjá

Sertéspiac

1926. szeptember 17-én

Budapest.	
Kiváló zsirsértés	15800—16200
I-a	16200—16600
Békéscsabán.	
Kiváló zsirsértés	14000
I-a zsirsértés	13500
Könnyű	12500—13000

Husárak Békéscsabán

1926 szept. 17-én

Marhahus	18—20000
Borjuhús	28—32000
Birkahús	14—16000
Sertéshús Ia	28000
Sertéshús IIa	22—26000
Paprikahús	14000
Zsirszalonna	22000
Zsir és háj	26000

A vármegyei beruházási kölcsön. A pénzügyminiszterium a vármegyei beruházási kölcsön felosztása ügyében már elkészítette tervezetét. A jóváhagyott tervezet alapján a vármegye még szeptemberben kézhez kapják a kért beruházó kölcsön első részét. A városok a várható kölcsön ügyében a kereskedelmi miniszter folytatja a tárgyalásokat, de egyelőre még semmiféle megállapodás nem történt.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés kedvező hatása Ausztriában. Az augusztus közepén életbelépett magyar-osztrák kereskedelmi szerződés már is feloldította az osztrák kivitt Magyarországra felé. Különösen a textilárúknál észlelhető a kivitel emelkedése. A magyar kereskedelem, minthogy az itteni fogyasztás emelkedett, nagy megbízásokkal ha mozt el az osztrák textilgyárakat. Ugy a gyapjúárak, mint a pamutárak kereslete megnövekedett, ezekből a cikkek közül majdnem teljesen Ausztria látja el Magyarországot. A vasipari szállítások is nagyobbak Magyarországra felé, mint eddig, csak a bőrkivitel emelkedésével nincsenek megelégedve az osztrákok.

Az osztrák termés jóval gyengébb, mint várták. Az osztrák termés a múlt évinél rosszabbul sikerült. Ausztria előbb szorult majd bevitelre, mint tavaly. A gabonakivitt az utolsó hetek stagnációja után feloldították a bécsi nagy exportfirmák újabb jelentős vásárlásai. Főként a Wiener Allgemeine Bank vásárol nagyobb tételeket exportra úgy Dunántul, mint Felső-Tisza vidéken. Legkeresettebb cikk a rozs, amely a másiél hónap óta 360.000 koronában kialakult buzaárhoz közeledve, nemsokára eléri azt a normális árfolyamkülönbséget, amely e két gabonafajta közt a háború előtt is megszokott volt. A nyár elején a 380.000 koronás buzaár mellett a rozs ára még 210—220.000 korona volt, ma a 360.000 koronás buza mellett 252.500—255.000 korona és cseh relációban Záhonyban néhány nap alatt 106—106½ cseh koronáról 112—113 cseh koronára emelkedett, vagyis vagónként 1—1½ millió magyar koronával. A tendencia általában szilárdan tartott, az üzletmenet egészséges.

Olvasóink figyelmébe!

A lapunkban található **1000 koronáról** szóló szelvényt a következő cégek fogadják el:

1. „Kultura“ könyv-, papír- és írószerkereskedés Andrassy-út 19.
2. *Leipniker Sándor* kizárólagos festéküzlete Andrassy-út 24.
3. *Ábrahám Testvérek* művészi fényképészete Andrassy-út 16.

A szelvényt lapunk számonkenti vásárlói is felhasználhatják.

SPORT.

Footballmérkőzések. Vasárnap, szeptember hó 19-én Békéscsabán nem lesz footballmérkőzés. A CsAK vidéken sem játszik. Az Előre Oroszán játszik. Ellenfele itt az OTK csapata lesz. A KAVE Sarkadon mér össze erejét a sarkadi Törökvs ujonnan alakult csapatával.

A levanteünnepély iránt, melyet vasárnap, szeptember hó 19-én tartanak a CsAK-pályán, meggyeszte óriási nagy az érdeklődés. A sportünnepélyre a vármegye egész területéről jönnek érdeklődők. A sportünnepély nagyságát mi sem jellemzi jobban, hogy ezen az ünnepélyen a 900 versenyzőn kívül még körülbelül 2000 levante jelenik meg.

RIKKANCSOKAT
felvesz lapunk
kiadóhivatala.

APRÓHIRDETÉSEK

Foglalkozást, vagy bármilyen munkát keresők hirdetésait díjtalanul közöljük.

Német és francia nyelveket, kereskedelmi könyv és ügyvezetést, kereskedelmi és politikai számtant és algebrát, modern speciális magyar gyorsírást oktat nők és férfiak részére a „Diak-Otthon”. — Je entkezéseket Vas-utca 11. sz. és Teleky utca 5. szám alatt délelőtt 11-től d. u. 2 óg fogadnak el.

Intelligens idősebb özvegy urinó csakis kimondottan uri házhoz hazavezetőnőnek, vagy uradalomba, esetleg szanatóriumba gondnoknőnek ajánkozik. — Cim a kiadóban.

TANULÓT felvesz Hannig Jenő aszta os Újságyosi utca 20. alatt.

Érettségizett fiatalember irodai alkalmazást keres.

KIADÓ EGYSZOBÁS LAKÁS, mellékhelyiségekkel. — Cim a kiadóhivatalban.

Vannék használt, de jókarban levő IRÓGÉPET. — Cim a kiadóban.

Eladó egy csaknem új modern TOALETTURÓR. — Megtekinthető Koczina Mihály kárpitos üzletében. Ferencz József tér 1.

FÉNYKÉPNAGYÍTÁSOKAT olajfestményeket készít fénykép után Zvarinyi Lajos Békéscsabán VI. ker. Breznik-utca 3.

Egy ezüst Doxa zsebóra eladó, megtekinthető a Kultura könyvkereskedésben. Andrassy u. 19. sz. a.

Eladó egy nagyon szép ÁLLÓ VILLANYLÁMPA Aulich-utca 9. zs. alatt.

Egy 6 H. P. magánjáró CSÉPLŐ-GARNITURA eladó — Érdeklődni Soós és Horváth cégnél Andrassy-út 81—83. szám.

Akadémiai módszerrel ZONGORÁT legprecízebben tanítok. Cim a kiadóban

Magyar Távirati Iroda

békéscsabai fiókja

Irányi-utca 10.

Leggyorsabban tudósít az összes tőzsdék árfolyamjegyzéseiről Chikágó, Liverpool, Winnipeg, Newyork, Budapest stb.

Felvesz hirdetéseket az összes bel- és külföldi lapok részére.

Okmányokat hitelesen fordít. Filmfelvételeket készít.

SOOS ÉS HORVÁTH

Békéscsaba, Andrassy-út 81—83.

Kizárólag gépek javítása és speciális autójavító műhely!

Auto-garage!

Autogénhegesztés, rézöntés és minden néven nevezendő speciális esztergályos munkák jótállás melletti készítése.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

AZ ISKOLAI DÉNY

legolcsóbb bevásárlási forrása a

» KULTURA «

(SZILÁGYI JÓZSEF)

KÖNYVKERESKEDÉS

Békéscsaba, Andrassy-ut 19. szám alatt

Elsőrendű iskolai faárak, u. m.: rajztábla, fejes és háromszögvonalzók és tolltartók. Legfinomabb körzőkészletek, iskolatáskák óriási választékban. Írószerek és füzetek. Iskolahegedű vonóval 190.000 koronától feljebb

Használt és új tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók